XIII. évfolyam. Pécs, 1894. január 22. (hétfő). 19. (1082.) szám.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utcza 1. sz., I. em.
(Király-utcza sarkán).

Kiadóhivatal:
Wolf Miksa könyv- és papirkereskedésében Király-utcza, Hattyu-épület.

Nyilttérben egy sor 20 kr.

PÉCSI UJSÁG

(„PÉCS“)

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Pécsett, házhoz hordva:
Egész évre .... 10 frt.
Egy hóra .... 1 frt.
Vidékre (Magyarországon):
Egész évre .... 12 frt
Egy hóra .... 1.20.
Egyes szám ára Pécsett 4 kr., vidéken 5 kr.

Megjelenik vasárnap kivételével minden este 5 órakor.
Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Főszerkesztő:
PERCZEL BÉNI.
Felelős szerkesztő:
LENKEI LAJOS.

Társszerkesztők:
FEILER MIHÁLY.
és
HAKSCH LAJOS.

Egyes számok kaphatók minden lapelárusitónál.
Előfizetéseket elfogad a lapkiadóhivatal és TAUSZ VILMOS dohánytőzsdéje.

A reverzálisták „becsületszava.“

Budapest, jan. 19.

E reverzálisták ügyéről lapunk budapesti saját tudósitója, *a szabadelvüpárt egyik előkelő tagjától* a következő fontos kijelentéseket közli:

A Wekerle-kormánynak kezdettől fogva *nyilt és egyenes akciója* volt az egyházpolitikai kérdésekben. Már eleve, mint kabinetkérdést állitotta fel programmját, melynek elvetése a a kormány lemondását vonja maga után. De kimondta azt is, hogy reform-akciójának támogatására senkire, *semmiféle pressziót gyakorolni nem fog,* annál kevésbé, mert programmjának eszmei tartalmát egyetlen számba vehető politikus sem meri megtagadni, vagy nyiltan ellenezni ebben az országban. Tehát nem mint pártkérdést, hanem mint országos kérdést kell fölfogni ezt a programmot. Ami már most a kormány *taktikáját* illeti, ez amily őszinte, becsületes, oly bölcs is volt.

A kormány elnöke nem egyszer jelentette ki, hogy a kormány programmjának keresztülvitelénél számit az ellenzék támogatására, mert a szabadelvü eszmék kivivásának dicsőségét nem akarja monopolizálni a szabadelvüpárt számára. Ezzel nem azt akarta mondani, hogy pártjának támogatásával nem tudja keresztül vinni a javaslatokat, mert még a legroszabb eshetőségeket is számba véve, az összes ellenzéki pártok összes tagjainak leszámitásával, tisztán a szabadelvüpárt támogatása mellett oly tekintélyes szavazattöbbséggel fogják elfogadni a reformjavaslatokat, hogy azokat a kormány bátran viheti a főrendiház döntése elé. Ámde az ellenzéki taktika ezt a politikai őszinteséget és becsületességet nem csak, hogy nem honorálja annak érdeme szerint, sőt azt egyenesen csufává tenni törekszik vala. Mindjárt kiadatott az ellenzéki jelszó, hogy a kormány nem bizik a saját pártjában. Ezt a thémát aztán unos-untalan hajtogatta a sajtóban és felszólalásokban. Mikor aztán az ellenzék meggyőződött, hogy ez a taktika célra nem vezet vala, a sok ravasz fondorlat közül kiválasztották a legtetszetősebbet, az ugynevezett *reverzálisták kérdőre vonásának* kérdését. *Ez az akna azonban visszafelé robbant fel és az ellenzék jobban megpörkölődött tőle, mint sem a kormánypárt, a melynek felrobbantására volt szánva az a „rettenetes“ bomba.* A szabadelvü párt nem csak hogy fel nem bomlott, hanem abban a kérdésben oly *fényes erkölcsi diadalt* aratott, a melynek kitünő hatása elkerülhetetlen a kormány reform-akciójára nézve. A kormánypárt ezuttal is megmutatta, hogy a helyzetnek magaslatán áll. Nem azt mondta ki, a mit pedig az ellenzéki taktika várt, hogy a *reverzális nem kötelező,* hogy igy aztán a kormánypárt számban ne veszitsen, sőt a reverzálistákat quasi párthatározattal fölmentette volna adott szavuk alól.

Ebben tehát az ellenzéki taktika érzékenyen csalódott, mert azt a *kelepcét,* a melyet az ellenzék ennek az utálatos kérdésnek fölvetése által a kormánypárt megrontása kivetett, most egyszerüen *az ellenzék nyakába csapták vissza.* A kormánypárt csak azt mondta ki, hogy a kormány programmjának támogatása kötelező szabadelvüpárt minden tagjára, kivévén a papokat. A ki tehát nem pap és elveivel, lelkiismeretével még nem egyeztetheti a kormány programmjanak támogatását, az hagyja el a pártot. *A reverzálistákról szó sem volt, mert ezekről a Károlyi István gróf által felvetett becsületbeli kérdésben szóba állani erkölcsileg lehetetlen.* A szabadelvüpárt tehát föl sem tételezhette, hogy pártjában reverzálisták is létezhetnek. Itt csak olyan képviselőkről lehetett szó, kik nyiltan, programmbeszédjükben a választók előtt, a mostani kormány programmjával ellenkező kijelentéseket tettek, a melyeket tehát becsületbeli dolog meg is tartani.

De nem lehet szó a tulajdonképeni *reverzálistákról, kiknek nevezete alatt oly individuumokat értünk, kik a választóknak mondott kijelentéssel ellenkezőleg titokban, becsületszóval igérve, többnyire a kerületi espereseknek vagy kortes papoknak szó- vagy irásbeli igéretet tettek a papokra nézve kedvező parlamenti magatartásukra vonatkozólag.* Ezt tehát becsületszónak venni csakugyan nem lehet, mert a becsület erkölcstelenségben nem fogamzhatik, csalásból nem nőhet fel. Igenis becsületes dolog az lett volna, ha az illetők azt, a mit titokban igértek, nyiltan is ki merték volna hirdetni, vagy a mit nyiltan hirdettek vala, annak ellenkezőjére titokban nem kötelezik magukat. Mert ez a másfajta, reverzálista-féle titkos igéret — habár a lelkipásztoroknak tétetett is — egy hajszállal sem különbözik attól az igérettől, a melyet például egy képviselő tett volna egy őt pénzével és befolyásával támogató *pénzintézetnek* azért, hogy majd a parlamentben ennek a pénzintézetnek érdekeit holmi vasuti koncessziókkal, egyéb állami és közvagyonban való előny kieszközlése utján támogatja, az országos érdek rovására, a választók bizalmának kijátszására. Ilyen igazi Panamában becsületről szó sem lehet és erről sem Károlyi gróf nem beszélhetett, sem a kormánypárt nem határozhatott. Hogy pedig ilyen reverzálisták csakugyan nem voltak a szabadelvü pártban, azt nem csekélyebb és nyomósabb tanukkal, mint magukkal az ellenzéki lapokkal bizonyitjuk, melyek a szabadelvü pártból a napokban, a pártkérdés felállitása után történt kilépők mindegyikére vonatkozólag egyhangulag kiirták, hogy *„ez nem reverzálista“*, hanem megjegyezték, hogy *majd csak ezután jönnek a reverzálisták* és ebben a föltevésben valóban csalódott az ellenzéki taktika, mert a pártból igenis kilépett huszonhat képviselő, de az mind nyiltan meg is mondta okát, a kinek pedig oka erre nem volt, az most is benne maradt

A „Pécsi Ujság“ eredeti tárcája.

Rafael.

Pénteken este került szinre a budapesti nemzeti szinházban először *Rafael, Váradi* Antalnak 4 felvonásos drámája.

A nemzeti szinház egy-egy premiér-je különben is közérdekü irodalmi esemény; *Rafael* pedig még azért is érdekel bennünket, mert szerzőjét, *Váradi* Antalt sok erős szál füzi városunkhoz, sőt mindenképen a magunkénak mondhatjuk.

Itt született Baranyában, s mint kis gyerek került Pécsre. Az ifju lélek első, tiszta benyomásait itt szivta magába; tanitója volt a vén gimnázium, nevelője a nyüzsgő, élénk városi élet, meg a Mecseknek a vén fái, az erdőnek a magánya.

A dóm a régi ruhájában állott még; nem olyan tündöklő, fényes mint most, de komolyabb, méltóságosabb, regényesebb.

Ennek a komor, vén falai is olyan hangulatkeltők voltak; a kis diák gyakran följárt a hatalmas boltivek közé; talán ott leste el az érzéket a fönséges, a nagyszerü iránt. Én legalább azt hiszem, hogy egy debreceni kálvinista fiu meg nem irhatta volna az *Iskarióthot*; olyan miszticizmus felé hajló lélek kellett ahhoz, mint Váradié, s olyan ifjuság, olyan környezet, a minő Váradinak volt osztályrésze.

Az Iskarióth emelte ki egyszerre a névtelenségből s Szigligeti nem soká maradt egyedül elismerő véleményével; a kitünően koncipiált, és igazán nagyszabásu drámai munka megnyert mindenkit.

S az első fellobbanás, az első dicséretek nem kápráztatták el Váradit. Nagy tehetsége, izmos költői ereje egyre uj alkotásokra ösztönözték. Munkásságát a drámai és lirai múzsa közt osztotta meg. Hanem csak a forma különböző. Én legalább verseiben úgy, mint szinműveiben mindig egy poétát látok, olyat, aki szeretettel, rajongással merül el a vallásnak, ugy az igazi hittől áthatott koroknak a szemléletébe, és mindig ki tudja belőle szedni azt, a mit kicsinyes érdekekért küzdő korunkban hasztalan keresne: az eszményit, a szépet, a fenséget.

A nemzeti szinház megint uj darabot köszönhet Váradi múzsájának: a Rafaelt.

Gáncsolni nem tudom, dicsérni nem akarom. Egyszerüen elmondom a meséjét; szidják aztán önök, ha ugyan találnak benne gáncsolni valót.

Rafael ünnepelt festője már Rómának, kegyence a pápának. Hire, neve, meg van már állapitva: egy Madonna képet akar még elkésziteni, koronájául minden alkotásának. Modelt keres a festményhez. Meg is találja. Ünnepi napon a sokaság ott tolong a Péter-templomban, megbámulva a festményeket; azoknak a sorában lát meg egy leányarcot: *Stella Fomarina* az, egy egyszerü kézmüves leánya.

Egyszerü modellből rajongva szeretett ideál lesz a leány: az egyszerü, természetes báj meghóditja Rafaelt s az igaz szerelemmel veszi körül a szegény, tanulatlan gyermeket. A mi a férfinél átérzett, öntudatos vonzalom, az a leánykánál csak ösztönszerü érzés, de tán még melegebb, még intenzivebb, mint Rafaelé. Az egész leány szinte felolvad ebben az egy érzelemben. Ott hagyja öreg szüleit, nem ismer más kötelességet, mint hogy szeresse, boldogitsa a festőt.

Rafael szerelméért eseng Urbino hercegasszony is. Feledi rangját, feledi férjét, gyermekeit: megszökik a művész után, álruhában fölvéteti magát tanitványai közé. Vizsga szemmel könnyen észreveszi a viszonyt, a mi Rafaelt Stellához füzi; irigy szenvedélye könnyen elhatározza magát a boszura.

S lehetne-e jobb eszköze a boszunak, mint a leány anyja, a gyermeke tisztaságáért remegő, gyalázattól félő anya? Az egyszerü asszonyt nem nehéz elámitani. Oda mutat Rafael készülő Madonnájára: látod az Isten anyját? Ez a te leányod arca! Földi bünös nő szerelme van megörökitve a Madonna képen! S az a bünös nő — a te leányod!

Kitanitja a szegény asszonyt minderre. S mikor a biboros jő fölavatni az uj képet, oda rohan az anya az ünnepi csoport elé.

Kevés a mit mond, de nagy vád van benne. Hogy Rafael egy földi nő arcképével szentségtelenitette meg a Madonnát, hogy bünös szerelem emléke az a kép, hogy az ő leánya az a bünös nő.

Az első csapás ez a szerelmesekre, ezt is elháritja *Barnabo*, egy egyszerü szerzetes, Rafael igaz barátja. Hatalmas, megrázó jelent ez, mikor Barnabo az inkvizicio hatalmával élve, máglyára akarja vinni a bünös leányt.

Jól számitott. A pillanatnyi elkeseredést fölváltja az anyai szeretet. A maga leányát juttatná máglyára? Nem lehet! Térdre roskadva csúszik az oltár elé és visszavonja vádját: Hazudtam, ez nem az én leányom, nekem nincs leányom! Megtagadja leányát, csakhogy megmenthesse. Barnabo tudja, ki ingerelte föl a szegény asszonyt; látja, mint settenkedik a hercegnő a sokaságban; s emelt hangon, dörgő átkot mond arra a csábitóra, a ki az anya lelkét igy megtévesztette. A hercegasszony ijedve hallja az átkot, s hogy megtérést mutasson, másnap bocsánatot kér Rafaeltől.

De mikor ott látja a művész karjaiban Stellát, nem türtöztetheti magát többé; szenvedélyes hangon mondja el, hogy bánja, a mit Rafael ellen vétett, de nem bánja, a mit Stellának ártott. Őrült dühvel ragad tőrt s a leány felé ront: szerencsére a festő fölfogja a csapást egy könnyü karcolás árán. A hercegasszony a maga szivébe mártja a tőrt és haldokolva gyónni kiván. Barnabo hallgatja ki gyónását. Megadná a föloldozást minden vétkére, de a haldokló még egy vallomást tartogat utolsónak: hogy a tőr, a mivel Rafaelt megsebezte, a Borgiák mérgébe volt mártva. A kis karcolás lassan, de biztosan megöli a művészt. Nincs már erre bocsánat Barnabo szivében; haraggal kel föl a haldokló mellől, s utolsó percében megátkozza azt. Szegény Stella mit sem tud a vallomásról, hiszen a gyónás hétpecsétes titok. Oda térdel a haldokló mellé és homlokon csókolja:

— Én megbocsájtok!

Gyönyörü záró jelenete ez a harmadik fölvonásnak. A haldokló gyónása, a szelid pap, a kit egy szó tesz kérlelhetetlen férfiuvá, az ártatlan leány, a ki vi

a pártban, de annak aztán most már egyetlen tagjára sem foghatják rá, hogy reverzálista, mert az első reverzálista az lett volna, aki a pártkérdés felvetése után onnét kiugrik, *mielőtt leleplezetnék és a közmegvetésnek kitétetnék*, holott kilépésével, tehát reverzalisának betartásával ettől a közbotránytól ép bőrrel megmenekedik vala. Igy tisztult meg a szabadelvü párt a reverzálistákkal való gyanusitásnak még árnyékától is, igy bizonyitotta be ismét azt az erkölcsi erőt, a melynek győzelmében többé senki sem kételkedhetik.

De hát már most mi kérdezzük, hol vannak tehát azok a rezerválisták? A felelet könnyü és rövid. Ott, abban a pártban, a hol mindez ideig békésen megvonhatják magukat, a honnét a szabadelvüség eszméivel eddig ki nem füstölték őket. Ott az *Apponyi-pártban*, mely a reverzálista rabszolgák gazdáival paktál és szövetkezik, hogy a reakciót diadalra segitse. *Ott az Ugron-Polónyi-féle függetlenségi és 48-as pártban*, mely elveit csak cégérül használja; a politikai apró hirdetések között ajánlja a nagyközönségnek, de maga nem él vele. Itt vannak a reverzálisták és pedig a *fekete és vörös reverzálisták* testvéri egyetértésben.

A kinek aztán üvegből van a háza teteje, az kövekkel ne dobálózzék. Ezt bizonyitja az ellenzéki reverzálista-taktika is.

Az atléták bálja.

Méltósággal, teljes közönynyel lengett a bikolor (ha van trikolor, miert ne lehetne bikolor is) a praehistorikus korból eredő trixleri „Hattyu" ormáról a Király-utcza közepére, minden benszülött a külföldi halandónak jelezvén, hogy lészen ami már regen nem volt: a z a t l é t á k b á l j a, a Kremling papa megszokott ügyességével és müizlésével bálteremmé promoveált ruhaszáritó „Hattyu"-teremben.

Nagyon kitett magáért az öreg „Hattyu," ugy látszik: az idei farsang az ő hattyu-dala.

A terem sima parketjén meg a sok tükörben csak ugy tündököltek a stilszerüen csoportositott diszitések: a kardok, vivótőrök és egyéb küzdelmes rekvizitumok.

A ki szombaton délután lenézett a tornacsarnokba, hogy az irodamunkától elernyedt izmait kissé fölpezsditse néhány „tour"-ral, az nem talált ott egy fa-kardot se. Az elegikus hangulatu Ferencz, a klub szolgája, szivreható hangon világositotta föl, hogy valamennyi klub-kard és „maszka" mind fönn van a „Hattyu"-ban.

Két bicikli fölnyergelve és jól megabrakolva tánczra, akarom mondani gurulásra készen szintén ott várta a mosolygó szép szemek ezreit, azaz: hogy nem is egészen százait.

A klub ütőere tehát szombaton a sokszor tisztelt „Hattyu"-ban lüktetett. Istenem! milyen lüktetés volt ott ugy este 9 óra tájban, a tiszteletreméltó gentleman: Skrobay által föltálalt rendezői vacsora után! Mert beszélhet nekem akár ki a közönségről és a látogatottságról: a fő a rendezői vacsora; egy jó rendezői vacsora biztositja a bál sikerét. De ne vágjunk eléje a dolgok rendjének.

*

Kilencz órakor kezdtek a kocsik felrobogni a Király,utcza aszfaltján a kaszinó elé, honnan a feljárat volt a „Hattyu" remekül diszitett termeibe.

Fenn a jelvénynyel ellátott rendezők egész serege fogadta a vendégeket, kik mindinkább sürübben érkeztek. Kilencz órától kezdve a lépcsőfeljáraton, a foyerban, a női garderobéban, benn a teremben tolongott a közönség. A „Hattyu" legkisebb zuga is benépesült. A tánczterembe lépés előtt a hölgyek rendkivül csinos tánczrendet kaptak. (Kár, hogy nem pécsi készitmény.) Kék pajzs ez, melyen ügyesen van elhelyezve az athlétika három jelvénye: a tőr, a mell és fejvéd, melyek mögött a tánczrendet magában foglaló könyvecske van oda függesztve.

A „Hattyu" kopott terme eltünt egy estére. Helyette fényes eldorádóba jutunk. A fehér alapon kék-sárga draperia szolgál diszitésül, mihez még ügyesen összeállitott emblemek: kardok, tőrök, védkosarak, sisakok járulnak. A szépen rajzolt tánczrend alatt két kerékpár áll, megkötött kerekekkel, ünnepi diszben, felszerelve, üdvözölve gazdáikat a kerékpár-egylet tagjait, kik szintén képviselve voltak a testvéregylet sikerült bálján.

A hölgyek fényes toilettjei és a bevonulás gyönyörü látványt nyujtottak. Valóságos szépségerdő, fiatal leányok és asszonyok egész serege töltötte meg a „Hattyu" termeit. Tiz óra felé kezdődött a tánez. Csárdást tánczoltak, amelyhez Rácz Guszti zenekara játszotta a zenét. A csárdást rezgő váltotta fel, majd meg az első négyes következett, melyet 90 pár tánczolt. Megragadtuk az alkalmat, hogy a jelen volt hölgyek neveit följegyezzük s a névsort itt adjuk:

L e á n y o k: Bedő Ilona, Rihmer nővérek (Sásd), Maleter Eszti, Jasek Etel, Beretvás Nelli, Zsolnay Böske, Weisz Regina, Kovácsffy nővérek, Nedopil nővérek (Laskafalu), Pfeffer Ilka, Kinneth Irén (Dárda), Duka nővérek, Nagy Margit, Fekete Etelka, Váry Piroska, Sári Juliska, Kovácsics nővérek, Ratkovics Ilona, Straicher Anna, Botka Babi, Pintér Terka, Zemanek Azala, Thaly Olga, Bubregh Aranka, Porges Henriette, Guttmann Regina, Eötvös Ilka, Telegdy Elza (Boglár), Flasits Paula, Jeszenszky Irén, Mihálovits Mariska, Horváth Mariska, Weidinger Etel, Szommer Mariska, Justus Etel. Éhn nővérek, Krausze Irma, Zsabokorszky Ilma, Eizner Juliska, Mestrits Etelka, Höfler Paula, és Gutrung nővérek (Varsád). A s s z o n y o k: Notter Jenőné, Walter Károlyné, Kovácsffy Kálmánné, Engel Mihályné, Papp Zsigmondné, Köcsön Ferenczné, Novotarsky Miksáné, Pekete Józsefné, dr. Áronffy Rókusné, Ullmann M. Károlyné, Löwy Lipótné, Justus Miksáné, dr. Bodó Aladárné, Kinneth Adolfné, Lehner Antalné.

A bál fénypontját a kotillon képezte. Oly régen nem renzezik már ezt a tánczot a bálokon, hogy egyszer szinte megkivánta az ember.

Különben is dukál az, hogy ebben az ordós időjárásban derék atlétáink is jussanak egy kis dekoráczióhoz, mert azt hiszem, hogy jobban megérdemlik ő k e z t e v v e l a munkájokkal, mint a z o k a z t a v v a l a munkájokkal.

*

A különböző sportok hivei, kik rendesen az atlétikai klub helyiségeiben szoktak összemérni erejüket, ma este a hölgyek megtánczoltatásában is versenyre keltek. Az atléták bálja egyszerre a báli szezon legelőkelőbb mulatságai közzé lépett. A bálon meg volt mind az, a mi igazi fényes sikert biztosit egy mulatságnak. Városunk elitje tömegesen volt képviselve. Fesztelen jókedv uralkodott mindvégig s a bizottságot valóban elismerés illeti meg azért az ügyességért, melylyel mindent elrendezett.

A bál csak reggel 6 órakor ért véget, bár atlétáink tovább is kitartották volna, de a bóbiskoló mamák lassanként el-el tüntették egy-egy konflis sötétébe a még tánczolni vágyó leányokat. A kaszinó terme is elbusulta volna magát a sok szép távozásán, de megvigasztalódott, hiszen szombaton megint mind az ő vendégei lesznek.

EGYESÜLETEK.

— **A pécsi nemzeti kaszinó-egyesület** tegnap tartotta folytatólagos közgyülését, a gyengélkedő elnök-főispán helyett: L i t t k e József elülülése mellett. A felolvasott jelentésekből ismertették a kaszinó kedvező vagyoni állapotát, melyről már szerdai reggeli számunkban, a kaszinó ujjáépitéséről irt cikkelyünkben megemlékeztünk. Megtudtuk, hogy a lefolyt évben 42 uj tagot vettek fel s a 14 kilépett s elhalt 7 tag leszámitásával, az év végén 389 tagja volt a kaszinónak. A tagok eme létszámát szaporitják a m. kir. honvéd- s a cs. és kir. gyalogezred tisztikaral kik testületileg tagjai a kaszinónak. Az elhunyt tagok közül nem egy régi, oszlopos tagja volt az egyesületnek, miért is ide iktatjuk azok névsorát. Ezek: Cseresnyés Sándor, Dömötör Zsigmond, Erőssy József, Grabarics Béla, Lechner Gyula, Psik János, Szláby Ferenc. A könyvtárt az elmult esztendőben, a nagyszámu folyóiratokon és egyéb könyvkiadó-vállalatok kiadványain kivül 8 tudományos és 132 szépirodalmi művel szaporitották, ugy, hogy a könyvtár most 270 tudományos és 1516 szépirodalmi műből áll, összesen 2551 kötetben. Ezen kivül nagy ládákba gondosan elrejtve őrzik a Dömötör Zsigmond elhunyt tsz. biró által adományozott értékes köoyvtárt, mely csak egy uj, tágasabb helyiségben fog elhelyezést nyerni. Megválasztották még a számvizsgálóbizottság tagjaiul: H e n f n e r Józsefet, K e l l a u e r Sándort és R e n c z Bélát; jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a kasiznó tisztviselőinek a jól végzett munkáért; végezetül pedig, minek utánna a költségelőirányzatot mindaddig, a mig az épitkezés dolgában véglegesen nem határoznak, elkésziteni nem lehet: megadták a választmánynak, a mult évi költségvetés alapján az i n d e m n i t i t.

—

— **A mecsek egyesület közgyülése.** A Mecsek Egyesület rövid fennállása óta összes egyleteink között legtöbb tag fölött rendelkezik, és mint turista egyesület az országban első helyet foglal el. Tegnap délelőtt 10 órakor a tagok élénk érdeklődése és részvétele mellett tartotta meg az egyesület évi tisztujitó közgyülését, melyet Kardos Kálmán főispán akadályoztatása folytán (a főispánt könnyü meghülés szobájában tartotta vissza) B á n f a y Simon kir. tanácsos alelnök vezetett, Zsolnay Vilmos második alelnök jelenlétében. K i s s József, egyleti titkár felolvasta érdekesen megirt jelentését, melyben röviden ismertetve a M. E. megalakulásának történetét, bejelenti, hogy a 162 taggal megalakult egyesületnek ma már 623 tagja van, kik közül 13 örökös, 49 alapitó és 561 rendes tag; ezek között 38 nő és 585 férfi. Az egyesület 3 évi tevékenységének nevezetesebb eredményei: a Kardos Kálmán ut, melyet a f. évben nagy költséggel befásitottak s az ut alsó részének meredeksége ellen emelt panaszok következtében uj szerpentinekkel egészitettek ki. továbbá a Kardos-ut tetején épült csinos pavillon, mely L a k i t s Gyula müépitész ur jó izlését dicséri. E pavillonban a jövő nyáron a kirándulók szerény ellátásban is részesülhetnek. Ugyancsak a Kardos-ut mentén, mint a dömörkapui részen és a Tettyén padokat helyeztetett el az egyesület s a Dömörkapunál felállitott kis pavillon is megfelelt a hozzákötött várakozásoknak. Járhatóvá tette az egyesület a Tettye fölötti sziklákon kanyargó utat. Kieszközölte ezenkivül azt, hogy a Jakabhegyen egy kilátó torony állittatott fel s statisztikát közöl a Jakabhegy látogatottságáról, az ottani vadászházban elhelyezett látogatók könyve bejegyzései után. Ezek szerint megfordult itt összesen 353 egyén (14 budapesti, 1 keszthelyi, 1 miskolci, 1 kanicsai, 1 szolnokmegyei, 1 tiroli, a többi baranyamegyei). Mivel azonban nem minden jelentkező vezette be nevét, többen meg nem csak egy izben voltak fenn, azért a tényleges látogatás többet tesz ki. Kijelölt az egyesület az erdőségekben mintegy 70—80 km.-nyi utat. Ez az uthálózat a tavaszszal teljesen befejeztetik, minek megtörténte után Pécs vidékének turistatérképét szándékozik kiadni az egyesület, ha a kibocsátandó aláirási iveken arra kellő számu előfizető jelentkezik; épugy könyvpiacra fog bocsáttani az egyesület kiadásában s titkár szerkesztésében megjelenő Pécs város és környékének kalauza melyen a szerkesztőbizottság tagjai már serényen dolgoznak. Felkéri az egyesület a tagtársakat, hogy a szerkesztőbizottságot adatok gyüjtése és beküldése által támogatni sziveskedjenek. Tervbe vette az egyesület a Kardos-utnak a Misina-csucsig leendő meghosszabbitását, s ott egy kilátótorony épitését, valamint a T e t t y e r e n d e z é s é t is, mely utóbbira a városi tanács is kilátásba helyezte támogatását. E tervek megvalósitására az előmunkálatok már meg vannak téve. Ugyancsak a tavaszszal kezdik meg a

---

gasztalja ellenesét akkor, mikor ez a legnagyobb bünt követte el ellene: mindez nemcsak theatrális hatást ér el, hanem maradandó becsü költőiségénél fogva is.

A Borgiák mérge jól volt készitve: Rafaelt lassan emészti az ismeretlen, gyógyithatatlan betegség. Barnabo látja barátja szenvedését és nem segithet rajta: a gyónás titka köti. Stella vigasztalhatatlan, mert kedvese szenved.

Mégis, mintha uj tüz gyúlna ki a beteg arcán. Művészete előtt meghódol a francia király, kegyeivel ujra fölkeresi a pápa, s mintha a dicsőséggel ujra visszatérne egészsége is. Erősnek érzi magát, föl is kel, elmegy a szent atyához hódolatát bemutatni.

Stella visszamarad, és töprengve, fájón kérdi Barnabót, ha van-e túlvilág s fáj-e ott is a szerelem? A szerzetes ámul a kérdésen, de elmondja — s költővé lesz, oly szépen mondja el — hogy van tulvilág, a hol a földi szenvedésekért kárpótlásul nem fájó érzés, hanem örök boldogság lesz a szerelem.

Tán ez nyugtatja meg annyira Stellát, hogy kétely nélkül, rajongó áhitattal térdel le, s az esti harangszóra elkezd imádkozni:

Üdvözlégy Mária! Boldog szivemnek
Virága álmodozva nyil feléd . . .
Köszöntlek téged, fényes istenasszony,
Ki boldoggá tettél engem, szegényt,
Boldoggá édes, égi szerelemben
Már itt a föld felett! Köszöntelek
A félhold trónján, csillagtükörén.
Engedd a nagy kegyelmet megköszönnöm,
Hogy Rafael szivéig fölemeltél.
Üdvözlek szüzanya, te árvák anyja,
Köszönve néked boldogságomat!

A gyönyörü imát anyja belépte szakitja meg. Leánya képzelt gyalázatán elkeseredve, férje halálától megtörve, csupa keserüség, kétségbeesés az egész asszony. Hivja leányát, jönne véle; átkával fenyegeti, szemére hányja, hogy apja is miatta halt meg. Stellának szivét tépi a keserü szó, de nem megy. Szerelme erősebb. Csak mikor anyja avval vádolja, hogy Rafaelt is boldogtalanná teszi, neki is terhére van már, akkor kész otthagyni a festő házát. Törjék össze az ő szive, de Rafael legyen boldog:

Megyek . . . Csak még egy pillanatra . . . Hallod,
Az Ave harmadik s utolsó verse
Most csendül . . . Boldogságról kezdtem én
Az estimát az isten szent anyjához,
Tört szivvel hagytam el . . . S a földre sujtva,
Porig alázva im — befejezem . . . .
(Letérdel, kezeit imára kulcsolja)
Kinek köszöntem boldogságomat,
Hozzád kiáltok megtörő szivemmel,
Hét tőrdöféssel átvert szivü asszony,
Fájdalmas Istenanya, Mária!
Erősits engem most a fájdalomban,
Mint fényt adál a boldogság korában,
S majd nyisd nekem meg azt a túlvilágot,
Hol őt megint, megint megláthatom.
Szegény fejem, mint tört virág, lehajlik,
Ez árva sziv csak ott remél nyugalmat,
A hol tövise nincs a boldogságnak,
Ott fenn . . . a hol nem fáj a szerelem.

Én, a magam izlésével úgy találom, hogy ez a legszebb jelenete a darabnak: mikor az esti harangszó első csenditésére a boldogságról kezdi poétikus imáját Stella, s megtört [illegible]el, lemondással, kétségbeesetten fejezi azt be a harmadik csenditéskor.

Aztán elmennek. Rafael visszatér, még betegebben és Stellát hivja. Nyoma sincs sehol. Barátai szétszaladnak a keresésére. Vissza is jönnek jelenteni, hogy a leány hulláját a Tiberből fogták ki — hanem ezt már csak egy holttestnek mondják el. A méreg elvégezte a munkáját, Rafael meghalt.

Nem, nem dicsérem a darabot. Hiszen, ha akarnám, akkor is megvolnék akadva. Melyiken kezdjem a dicséretet? A kompozición, a jellemzésen, a dikción? Váradi oly jól csinálta meg mindegyiket, hogy már az elsőnél elfogyna a frázis-készletem s mi maradna akkor a többire?

Dicsérjék meg önök. Akarom mondani, nézzék meg. A dicséret akkor már magától jön.

Buday László.

Frübeisz-völgyi ut kiépitését is, miáltal egy 3-ik utvonalat nyitanak meg a hegyekbe. Az egyesület fényképgyüjteménye 70 drb az egyesület ez évi társas kirándulásai a tagok részvétlensége folytán nem sikerült oly jól, mint a mult évben, de annál eredményesebb volt a páratlan szépségü Al-Dunára rendezett kirándulás, melynek sikerén buzdulva, a választmány egy fiumei, vagy erdélyi kirándulás előmunkálatain dolgozik. Fölemliti ezután a titkári jelentés a választmány azon törekvésének, hogy a rokonegyletekkel való jó viszonyt ápolja, fényes eredményét, melynek tanusága, az azok részéről mindig tapasztalt rokonszenv és barátság. Igy pl. a M. K. E., az ország e legrégibb turista-egylete ismertetve a M. E. eddigi müködését, a többek közt igy ir: „Ezekből is láthatni, hogy a hasonló célu egyesület máris némi tekintetben túlszárnyalja a 20 éves M. K. E.-et" Felemliti a jelentés a szentkuti nyaraló ügyét, melyből tudjuk, hogy e tervről az egyesület kénytelen lemondani; miután a káptalan az épitkezésre alkalmas helyet nem adhat. Az egyesületet Erreth János, Göbel Kálmán, Sipőcz István és Zsiga László gyógyszerészek 20%, Pintér József gőzfürdőtulajdonos olcsóbb fürdőjegyek, Domján I. könyvkereskedő 10%, Hamedli Gy. fényképész 10—20% engedményben részesiti. E kedvezmények felhasználásával a tagok bőven kárpótoltatnak az évi csekély tagdijért, melylyel az egyesületet támogatják. — Jóakaró támogatói voltak még az egyesületnek: Pécs városa, Dulánszky N. püspök, a káptalan, a nemzeti kaszinó, Schönherr Mihály, a D. H. G. T., az erdőmesterek, különösen Suha Rezső ur, Domján Ottmár, Buday Béla, a M. E. E. al-dunai és oravicai osztályai, Wiezner R. Paulovics I. orsovai főszolgabiró, Hajdu Gy. al-dunai vállalati felügyelő és Vándory belgrádi hirlapiró, kiknek az egyesület köszönetet mond. A tagok közül ez évben elhunytak: Böhm Manó, Erőssy József, Fesztl Károly dr, Gyenes Gyula, Lechner Gyula, Matros János, Szláby Ferenc, kiknek elveszte fölött az egyesület részvétét fejezi ki. A terjedelmes és nagy tetszéssel fogadott jelentés végül kiemeli, hogy eddig a kezdetnek is csak a kezdetén vagyunk s vajmi sokat kell még tennünk, ha turista ügyünket azon szinvonalra akarjuk emelni, a melyre más városok azt már emelték. Hinni akarjuk, hogy a mint mi nem riadtunk vissza az utunkba kerülő akadályok láttára, úgy a jövö tisztikar és választmány is teljes buzgalommal, a nemes ügy iránti szeretet lángoló melegével fog az általunk megkezdett uton haladni. S most mikor a lelkiismeretesen teljesitett kötelesség megnyugtató érzetével távozunk azon helyről, melyre az Önök kitüntető bizalma bennünket emelt, kérjük t. tagtársainkat, hogy a jövő tisztikart és választmányt is eddig tanusitott szives támogatásukban-, az egyesületet pedig továbbra is jóakaró pártolásukban részesiteni sziveskedjenek.

A jelentés fölolvasása után az elnök inditványára Kiss József titkárnak köszönetet szavazott a közgyülés s elhatározta hogy a jegyzőkönyvet kinyomatja. Fekete Mihály előterjeszti a számadásokat, melyekből kitünik, hogy az egyesület bevételei 2485 frt 66 krajcárt tettek ki. A Stern Károly ügyvéd által lelkiismeretesen kezelt pénztár készlete kitesz 536 frt 92 krt, mig a hátralék 3 év alatt 432 frtot ért el. Bánffay Simon elnök a saját és tiszttársai nevében köszönetet mondva az eddigi bizalomért, leköszönt állásáról, mire közfelkiáltással megválasztották elnökké Kardos Kálmánt, alelnökké Bánffay Simont és Zsolnay Vilmost, igazgatóvá Vaszary Gyulát, Rauch Jánost, titkárrá Kiss Józsefet, pénztárossá Stern Károlyt. A választmányba beválasztattak: Ágh Timót dr, Bodó Aladár dr, Dischka Győző, Daempf Sándor dr, Eibach Emil, Fekete Mihály, Glatt Ignác, Hinka László, Haksch Lajos, Inczédy Dénes, Kindl József, Koszits Kamil, Lakits Gyula, Lenkei Lajos, Lechner Antal, Mayer Károly, Mattyasovszky Jakab, Nagy Jenő, Németh Béla, Németh Gyula, Nick Alajos dr, Reeh György, Cs. Schapringer Gusztáv, Szeifricz István, Szigriszt Lajos, Sey László, Szuly János, Valentin Ottó, Várady Ferenc, Wajdits Alajos dr.

HIRROVATUNK.

— **Kihallgatás a királynál.** Hanny Gábor, a pécsi káptalan ujonan kinevezett kanonokja a legutóbbi általános kihallgatásnál köszönte meg ő felségének kanonokká történt kinevezéset.

— **Fölolvasás**. Tegnap délután Kálmán Miksa dr. főreáliskolai tanár a pécsi izr. biblia-társaság javára rendezett fölolvasó ciklust folytatta. Kálmán dr. a jobbágyi időkből olvasott föl érdekes reminiszcenciákat, különösen Dózsa György idejéből; leirta a jobbágyok szenvedéseit a török járom alatt, és a bőanyagot nyujtó tárgyak oly érdekesen, gazdag tudásának oly bő fonásával aknázta ki, hogy a nagyszámu hallgatóság mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel kisérte e fölolvasást, azt végezetül lelkesen megéljenezve. Nagyon óhajtandó volna, ha a közönségnek többször nyilnék alkalma hasonló fölolvasások által visszapillantást nyerni a régmult időkre, mert semmi sem képes ugy oktatni, tanitani és fölvilágositani a közönséget, mint éppen a történelem, melyből az iskola padjain eleget tanulni nem lehet.

— **Fölmentett kir. végrehajtó.** Schönberger Sámuel dárdai kir. végrehajtó bünügyében a kir. kuria is fölmentő itéletet hozott s miért is Schönberger visszahelyezése iránt most már akadály fönn nem forog.

— **Királyi adomány.** Ő felsége a király az ócsárdi róm. kath. templom céljaira 190 forintot adományozott.

— **Politikai párbaj.** Mint a „Pécsi Ujság"-nak Budapestről távirják, a Perczel Dezső országgyülési képviselő és Eszterházy Miklós Móric gróf között fönforgó becsületbeli ügy, melynek kihivás volt a következménye, a lovagiasság szabályai szerint fegyver nélkül elintéztetett. Perczel Dezső segédei voltak Andrássy Gyula gróf államtitkár és Üchtritz Zsigmond báró. Azon hir, mintha Szapáry László gróf is provokálta volna Perczelt, nem felel meg a valóságnak.

— **Eljegyzés.** Bolgár Tivadar pénzintézeti tisztviselő eljegyezte Schmidtler Friderika k. a.-t.

— **Munkás-képző-egylet** alakult tegnap a Scholz-vendéglőben, hol több száz munkás mondotta ki az egylet megalakulását a miniszterium által jóváhagyott alapszabályok alapján. Céljuk, t. i. a nyiltan bevallott: a munkások önképzése. Hivatalos helyiségük egyelőre a malom-utcai Petőfi-korcsma lesz.

— **Üres tanáriszék a főreáliskolában**. A főreáliskolában a nemrég elhunyt Irinyi Sándor rajztanár állását nemsokára betöltik. Dischka Győző igazgató ma terjesztette be a városhoz a pályázók kérvényeit. Nyolczan jelentkeztek; s a város a jelölési jogát a legközelebbi közgyülésen fogja gyakorolni.

— **Közjegyzői kirendelés**. A keszthelyi kir. közjegyző, vámosi Saári Vincze elhalálozása folytán megüresedett keszthelyi közjegyzői állás pályázat utján való betöltéseig a pécsi kir. közjegyzői kamara Major István volt igali kir. közjegyzőhelyettest küldötte ki.

— **A pápa az egyházi zenéről**. A pápa legközelebb pásztorlevélben fogja kifejezni nézeteit az egyházi zenéről. A szent atya ebben a tárgyban az egész keresztényvilág zenei tekintélyeit, laikusai és papjait megkérdezte, akik valamennyien a Gregorianus egyházi énekek és a Paiesztrina, Vittoria, Sortano stb.-féle magasztosabb formák mellett nyilatkoztak. A pápa eszménye az, hogy a khorusra nem kellenek asszonyok és nem kell Haydn és Mozart-féle világi muzsika, mely iránt való ellenszenvének a pápa több izben kifejezést is adott. Egyes szavaknak gyakori ismétlését sem szereti a pápa. A pécsi bazilika intézői eszerint csak a pápa izlésének és óhajának tettek eleget, mikor a vártemplom restaulása után az eddig: impozáns templomi kar helyett, a monarchia összes templomait megelőzőleg, a gregorianusi egyház éneket honositották meg.

— **Itélet elől a halálba**. A budai külvárosi temetőben, a főbejárattól jobbra levő padok egyikén ma reggel egy közepes korban levő férfi forgópisztolylyal agyonlőtte magát. A jeget hordó kocsisok látták, amint az az ember jobb halántékának szegezte a pisztolyt s azt kétszer elsütötte: oda is siettek, de a szerencsétlen akkorra már kimult. A kiküldött rendőrbiztos az öngyilkos zsebében egy törvényszéki idézést talált, melyre Halbich Ádám név volt irva. Halbich, ki azelőtt Pécsett, most a bányatelepen, a Cassián-aknánál lakott, épp mára, január 22-edikére volt beidézve a törvényszékhez bünügyének tárgyalása végett. Halbich még 1891-ben, augusztus 7-edikén Leschnik Józseffel megtámadták Bayer Jánosnét, egy molnárnak a feleségét, akit szóváltás után közösen eltángáltak, földre tiportak; olyan sebeket ejtettek rajta, hogy a szegény asszony hosszabb ideig a kórházban heverhette csak ki a bajt. Súlyos testisértés miatt már harmadfél év óta folyik az ügye Halbichnak, aki mindenképen igyekezett kibujni a büntetés alól, s most hogy harmadszor is végtárgyalásra került az ügy, ő maga büntette magát sokkal súlyosabban, mint a birák tették volna.

— **Uj állatorvosok a lóavatóbitottságokban**. Mivel az állatorvosi személyzetben változások történtek, az alispán a lóavató bizottságokba küldendő állatorvosokat következőképen osztotta be: a 34. sz. bizottságba Schwarz Jakab helyett Pupinszky Tivadar szt.-lőrinczi, a 35. a) sz. bizottságba Sass István helyett Fried Ármin mohácsi, a 35 b) számu bizottságba Henk Antal villányi, a 36 b) számuba Németh Vilmos pécsi, a 37. számuba Zwickelsdorfer Antal helyett Weisz Miksa pécsváradi állatorvos.

— **Pécsett szünik a difteritisz**. Mióta jelentettük, hogy az influenza föllépésével a difteritisz csökkenni kezd, azóta állandóan kevesbedik a difteritiszes esetek száma. A nagy garral föllépő influenza elől tényleg kitér a difteritisz. Négy nap óta nem jelentettek be a rendőrségnél egyetlen egy esetet sem s 18-adika óta haláleset sem fordult elő a régebben megbetegedettek között.

— **Halálozás.** F. hó 20-án temették Baranya-Sellyén — mint a „Pécsi Ujság"-nak irják — a helyi, valamint a vidéki intelligencia részvéte mellett Bendekovich Ferencet, az egykor Batthyányi herceg, most Draskovich Iván gróf birtokát képező uradalmak tiszttartóját. Utóbbi időben nagyon magába vonult életet élt; s dacára 84 évet ért öreg korának, megtartotta ruganyos testszervezetét, de emberekkel nem igen érintkezett, kivéve házbelieit. — Pécsett e hó 20-án meghalt Kupi Anna. Két nővére gyászolja a megboldogultat. — Bécsben vasárnap délelőtt temették Blauhorn Jakabné asszonyt, szül. Beck Rozáliát. Az elhunyt, ki 58 évet élt, pécsi lakós volt és családjával egy évtized előtt költözködött Bécsbe. Az elhunytban Blauhorn Izidor pécsi borkereskedő édes anyját gyászolja.

— **Farsang**. *Polgári tánczestélyt* rendez Herczenberger József tánctanitó február 5-ödikén a Scholz-féle vendéglőben, a Farkas Sándor zenekarának a muzsikája mellett. E tánczmulatságra külön meghivókat küldött szét Herczenberger.

— **Éneklő Villány.** Villányról irják a »Pécsi Ujság«nak: A lezajlott villányi elite bálok alatt valaki azon meggyőződésre jutott, hallván egyes társaságokban felhangzó kitünő e, f, g, h, s contra d-ket, hogy nem is volna nehéz egy dalárdát összeállitani. S a gondolat szóvá, a szó tetté, s a tett villányi dalárdává lett. Reméljük, hogy nem fog annyira menni, mint a korcsolyázó Villány, a legsötétebb Afrikába, mert az egyik dalármiska jelszava ez:

Nem, nem, nem, nem, nem, nem,
Nem megyünk mi innen el
Mig minket a »Pécsi Ujság«
Afrikába nem tesz el.

— **Szünő difteritisz a vidéken**. Nagy-Kozáron, mint a pécsi járás főszolgabiróságának jelentik, a difteritisz megszüntnek tekinthető, mert betegedés már jó ideje nem történt.

— **Patkó Bandi elfogója.** Szokoly Kornél, a magyar ügyvédi kar nesztora, a Dunántulnak különben is nagyhirü ügyvédje — mint szegzárdi levelezőnk irja — kilencvenhat éves korában meghalt. Szokoly Kornél egy időben Baranya vármegye siklósi kerületének főszolgabirája volt s mint ilyen egy olyan bravourt követett el, melynél fogva nagy hirnévre tett szert. Ő fogta el ugyanis Dunántul rémét, Patkó Bandit, a hirhedt zsiványvezért és vitte a siklósi várba vasra verve. E neki nagy népszerüséget szerzett bravourján kivül Szokoly Kornél, mint védőügyvéd is szép névvel birt Dunántulon.

A SZOMSZÉDBÓL.

— **(Község adó nélkül.)** A legboldogabb község Tolnamegyében Apar, a hol Wosinszky Mór világhirü régészünk a plebános. Ebben a községben ugyanis még a mai filoxerás világban sem fizetnek községi adót, ugy, hogy a ki itt illetőséget akar nyerni, ahhoz — ha csak az apari képviselők jóindulata hozzá nem járul — soha hozzá nem jut. Igy van egy ottani hivatalnok, a ki bár 4 év, óta ott lakik, minden forumnál el lett utasitva ebbeli kérelmével, azon okból, mert községi terhet nem visel. Persze, mert nincs mit viselni. — Boldog község!

— **(Jókai-ünnepély Somogymegyében.)** Kaposvárott a megye tegnapelőtt — szombaton — rendezte a Jókai-jubileumi ünnepélyt, a megye palotájának nagytermében. A város egész előkelősége jelen volt az ünnepélyen, a tisztikart pedig a Pécsről Kaposvárra érkezett Schrammel Emil dandárparancsnok, ezredes vezette. Az ünnepi beszédet nagy hatással Maár Gyula alispán mondotta. A megyei ünnep megkezdése előtt a város külön ünnepelte meg a városházán Jókait, mely ünnepély után az egész közönség a megyeházába vonult, hogy ott meghallgassa az alispán lelkesitő ünnepi beszédét. Este fényes bál zárta be az ünnepnapot, melyen a somogymegyei előkelő világ teljes számban vett részt.

— **(70 tinó odaégett.)** Mint lapunknak Kaposvárról irják, vasárnap éjjel a kaposvári uradalom egy akolát M.-Egregyen eddig ismeretlen tettesek fölgyujtották. A tüzet csak későn vették észre, ugy hogy 70 tinó odaégett.

Közlekedés.

A duna-drávai vasut kiépitése a Dunáig s a dunai hid fölállitása Bajánál, többé nem szenved kétséget s csak rövid idők kérdése. A báttaszék-bajai vasut a megvalósulás stádiumában van, a mennyiben a miniszter az előmunkálatokat nemcsak elrendelte, hanem a hid költségeinek előirányzata egy hirneves cég által a miniszteriumhoz már be is terjesztetett.

Linder György baranyai ügyei.

Budapesten *be nem* avatott körökben óriási föltünést keltett Linder György képviselő kinos ügye, ki raffinált módon 5000 forintot csalt ki a szent-endrei püspökjelölttől, azon ürügy alatt, hogy ezen összeggel meg akarja vesztegetni Szüry Dénes miniszteri tanácsost, hogy az kedvezően intézze el az ő felsége elé terjesztendő püspöki kinevezési okmányt.

Pécsett és Baranyamegyében, de valljuk meg őszintén: [illegible]en, a nemzeti párt kebelében is — [illegible]etetlen, hogy meglepetést okozott volna Linder ezen ujabb „stiklije," mert itt is, ott is ismerik Linder multját, ki sok éven keresztül Maiss községnek volt jegyzője, ott megalapitotta a kisbirtokosok hitelintézetének fiókűzletét a „Gazdák és kisbirtokosok előlegezési egyesületét," mely csufos bukással végződött. Ismerte őt jól Apponyi Albert gróf, a nemzeti párt vezére is, ki őt nem egy bajból mentette ki és Linderrel szemben sokszor adta tanujelét jó szivének és nemes lelkületének. Lindernek élete a „stiklik" egész lánczolatát képezi, s ha eddig sikerült neki az árral uszni és fölszinen maradni, köszönheti ezt igazán jobb sorsra érdemes tehetségének, köszönhette ezt barátai elnézésének és a hirlapokkal való összeköttetésének, melyek Linder élénk fantáziáját, agiltását, a kombinácziókban való merészségét szivesen használták ki, miáltal Linder az ujságiró világnak époly ismert tagjává lett, mint a parlamentnek,

Linder bukása ujabb bizonysága annak a ténynek, hogy sorsát senki el nem kerüli. Linder ifjukorában a parlamentben mint gyorsiró volt alkalmazásban. Bácskában született és ott elsajátitotta a magyar német és horvát nyelvet. Baranyában pályázott a jövedelmező maissi körjegyzői állásra, de volt valami Linderben mindig a nagyzás hóbortjából. Személye iránt igénytelen, szerény volt követelésekben, de nagy családja volt és e családnak vagyont, állást akart szerezni. Ezen cél vezette a maissi pénzintézet megalakitásánál, mely hivatva lett volna az egész környékbeli népre valódi jótéteményt gyakorolni, amennyiben gépeket vásárolhattak, melyeket részletekben fizethettek vissza. De Linder maga ment elűl a visszaélések dolgában; fölszaporodtak a hamis váltók, a könyveket hamisan vezette, mig bukás lett az ügy vége. A hitelintézet csődbe, majd fölszámolás alá jött, és Lindernek nagy nehezen sikerült valódiságukra kétséges váltóit barátai és jóakarói segitségével visszaváltani. A pécsi ügyészségnél többször történt más bünügyi följelentés Linder ellen, de eddig mindig sikerült Lindernek a vád alól megmenekülni. Igy a Schepp-féle ügyben, amidőn Linder mint körjegyző Schepp Györgynek általa készitett végrendeletét az örökösök előtt eltagadva, azt az özvegynek kiszolgáltatta. Ez ügyben a Curia, mely Lindert nagyon szemügyre vette, az időközben képviselővé lett Linder ellen a vizsgálatot elrendelte és kiadását kérte. Az alsó biróságok megszüntető határozata ellen azonban a panaszosok nem felebbezvén, ez ügy nem kerülhetett vissza a Curiához, hanem elaludt.

A maissi gazdák hitelszövetkezetének bukása ügyében azonban a pécsi ügyészség a közelmult napokban tett inditványt a bünvizsgálat elrendelése végett és Linder kiadatása iránt; a pécsi törvényszék azonban még további nyomozásokat rendelt el, hogy az országgyülés kevésnek ne találja az adatokat. A vizsgálatot Kerese Miklós trvszéki biró vezette.

Mindezek régebbi ügyek, de ismerünk mi ennél ujabbat is, mely nagyon hasonló ahoz, mely most foglalkoztatja az ország sajtóját és oly kinos föltünést okoz mindenhol.

Német-Bólyból egyik volt választója W. meggazdagodván, Pécsett telepedett le. W.-nek csak egy óhaja volt: hogy kéz alatt, nyilvános árverés elkerülésével szert tegyen egy közalapitványi bérletre, melynek gondozása tudvalevőleg a vallás- és közoktatásügyi miniszterre van bizva. W. természetesen Linderhez fordult közvetitésért, ki szolgálatait, hálából volt választója és kortese iránt, szivesen fölajánlotta; de jóakaratulag előre figyelmeztette, hogy ez pénz nélkül nem fog sikerülni, mert ott font a miniszteriumban nem tesznek ilyen dolgot ingyen. Linder egymásután 500, majd 1000 és megint 500 frtot kért W.-től, ki a jó bérlet reményében hüségesen el is küldötte a pénzeket; de ha azt kérdezte Lindertől, hogyan áll az ügye, kitérő választ kapott. — W. négyszer maga is fölment Bpestre, gyanakodni kezdvén, hogy talán Linder nem is beszélt a kultuszminiszteriumban az ő ügyében és hogy Linder őt egyik hónapról a másikra áltatja; mikor végre megtudta azt, hogy a közalapitványi uradalmakat egyáltalán nem szokták nyilvános árlejtés nélkül kiadni és Linder kedvéért sem tesznek kivételt, akkor W. erélyesen kezdte visszakövetelni a pénzét és nyilvános botránynyal fenyegetőzött. A pénzt azonban Linder nem adhatta vissza, mert állitólag azt már átadta annak a tisztviselőnek — mi természetesen, épen mint most Petrovits Geraszim püspök ügyében, akkor sem történt meg, csak ürügy volt. Adott aztán helyette váltót, több váltót is, melyek közül többet már be is váltott, valószinüleg a szegény szt.-endrei püspök pénzével.

* * *

Mint a »Pécsi Ujság«-nak Budapestről távirják, az ügyészség **Linder** György ellen a 381. § 2. pontja alapján hivatalból vádat emelt, mivel magát Szüry Dénes meghatalmazottjának adva ki, csalt. Az emlitett §. igy szól: Tekintet nélkül az okozott kár összegére büntettet képez a csalás, ha közhivatalnok, ügyvéd, meghatalmazott, ügyvivő vagy magánhivatalnok ezt hivatala vagy megbizása közben követte el. Balónyi Imre vizsgálóbiró legközelebb kiadatását fogja kérni.

CSARNOK.

Egy pécsi ismeretség.

(Folytatás és vége.)

Nagyon meglepett engem a város. Annyit hallottam már Pécsről, impozáns tereiről, gyönyörü domjáról, aszfaltos utcáiról, remek épületeiről, hogy alig fejezhetem ki, mily kellemesen csalódtam. Utcáinak görbe volta miatt még nem nyitnám panaszra ajkaimat, hanem a bennük ugyszólván meder nélkül végig ömlő vizáradatok leptek meg, és keseritettek el nagyon. Igaz, hogy Pesten kivül alig voltam valahol, és anynyira megszoktam már a nagy várost, hogy alig képzeltem magamnak várost máskülönbnek. Megjövetelemkor szünet nélkül esett az eső is, mi a Mecsek hegytől szakadó patakokat iszonyuakká tette. És sehol egy átjáró, egy hid, mindenütt a vizbe kell gázolni az embernek, ha tovább akar jutni! Nem Pécs város nagyérdemü tanácsa felé akar e jajszó panasz alakjában járulni, hanem mivel épen ezek okozták vesztemet, emlékezem meg ily keservesen róluk!

A Makár-utcában vettem fel egy lakást a kis templom körül valahol. A „Bedő" kávéházban voltam, midőn ugy négy óra felé — természetesen, hogy délután — haza indultam. Az eső most is javában esett. Ugy annyira, hogy, mikor a Klimó-utcából a Makár-utcába be akartam fordulni, utamat egy valóságos Balaton zárta el. Itt egyesül a két utcából jövő viz és utját veszi a közkórház felé, honnan tovább a jó Isten tudja merre hömpölyög árja.

Mikor az emlitett helyre érek, látom, hogy nem csupán magam vagyok itt elakadva, hanem még egy kis menyecske is, ki kétségbeesetten áll a viz előtt közel a siráshoz tehetetlenségében.

Nem állhattam meg, hogy el ne kacagjam magamat. Felhuzott alsó ruhái alól formás lábai kandikáltak elő, melyek remegtek már a nedves, eső verte hidegben. Ott járkált fel-alá, de cél nélkül nem merve neki vágni a majdnem 1/4 méter magas és több öl széles viznek.

— Asszonyom! — szólitám meg őt, — hamegengedi segitenem, ugy szivesen felajánlom szolgálatomat.

Megfordult. Szép nagy fekete szemeit rám meresztė s mintegy hitetlenül rázta fejét, kétkedve abban, hogy itt volna még mód a segélynyujtásra.

— Hogyan segithetne rajtam, szárazon itt keresztül nem juthatunk!

— Két mód van! Vagy átviszem, vagy kocsit hozok.

— Hozzon kérem kocsit, én majd behuzódom addig itt egy kapu alá, nagyon hálás leszek érte.

— Hm, igen ám, de e közben a zápor ujra teljes erővel kitört ugy, hogy udvariasságom nem mehetett azon végső határig, hogy e zuhanyban kocsiért barangoljam be a várost.

— Nagysád, mindketten bőrig ázunk, engedje meg, hogy átemeljem a vizen. S mielőtt időt engedtem volna a szabadkozásra, gyengéden ölembe emeltem és elszántan átgázoltam az áradaton. Miközben nem törődve semmivel, a karjaimban tartott szép asszony ajkaira egy hosszu csókot nyomtam.

— Szemtelen!

— Bocsánat asszonyom, de inkább vagyok szemtelen, mint gyáva. Nagyobb gyávaságot el nem követhetek, mint ilyen alkalmat kizsákmányolatlan elszalasztani. Különben is nem látott bennünket senki sem.

— De látta az Isten!

Ezen azután mindketten kacagtunk. Nem állhatta meg ő sem, hogy el ne nevesse magát.

Szótlanul kisértem ezután tovább. Nem messze lakásomtól a Kis-Király utcába fordult egy közeli házba.

— Hol lakik kegyed?

— A Teréz-utcában.

— És hova szándékozott?

— X. ügyvéd urhoz.

— Lépjen be uram, én neje vagyok.

A principálisom neje! No ez igazán nem rossz. A véletlen hozzá visz. Mit mondjak most neki, hogy miért jöttem? A lakásomat különben mégis jó volt eltagadni.

— Mari, itthon van férjem?

— Nincs kérem, fél óra előtt elment.

*

Kedves Barátnőm!

Szives bocsánatáért kell esedeznem, midőn őszintén bevallom, hogy én nem vagyok tüzér hadnagy. Jogász voltam, midőn első levelemet irtam. Ma patvarista Dr. B. ügyvédnél Pécsett. Miután egy helyen vagyunk könyörgöm érte sziveskedjék magát megnevezni, nekem Csete István a nevem. Remélem igen kellemesen fogjuk tölteni időnket egymás társaságában. S meglátom, hogy Z. honvéd százados urat nem-e ütöm ki a nyeregből. Ugyis szives volt egy alkalommal emliteni, ha lejönnék Pécsre, Önnel kedves Barátnőm, vegyem fel a játékot; — most tehát itt az alkalom.

Igaz, tegnap érdekes esetem történt! Principálisom nejét, igen csinos kis asszonyka, — bizonyára ismerni fogja — tegnap átsegitettem egy utcai vizen, mi közben megcsókoltam. Haza kisértem lakására, hol igen kellemesen töltöttem vele egy-két órát. Többször érinték ajkaink ottlételem alatt egymást hosszú, forró csókban. Ő nem kis leányka, vele ugyse szabad játszanom?!

Szép remények kecsegtetésében távoztam tőle.

Mielőbbi szives soraiért esedezem legőszintébb tisztelettel

Csete István.

Uram!

Jellemtelen embernek tartom azt, ki ily indiscrét dolgokat ily könnyedén, teljes név és személyismertetés mellett másoknak elmond. Óvakodni fogok e miatt Öntől, levelet hiába ir nekem, mert azt nem váltja ki

Csinos barna.

Harmadnap mulva principálisom e level vétele után beszólit magához az irodájába, hol legnagyobb csodálkozásomra igy szól:

— Kedves barátom, Önt nem használhatom. Kérem követetését benyujtani, hogy tartozásomat kiegyenlithessem.

Otthon véletlenül kezembe akadt a csinos barna első levele . . . „mert férjem ki ügyvéd, többet törődik pöreivel és feleivel, mint velem" . . .

Most már világos volt előttem minden!

Oh én bolond!

— — — — — — — —

Hát ki győzött mostan??

Tilos Imre.

TAVIRATAINK.

Képviselőház.

Budapest, január 22. (Ered. távirat.) A képviselőház ma folytatta az Ábrányi Kornél-féle mentelmi ügy tárgyalását. **Hock** János és **Horváth** Gyula panaszkodnak, hogy a sajtószabadság nem részesül Magyarországon elegendő védelemben. **Szilágyi** Dezső minister kifejti, hogy a meddig a törvény bünteti a hivatalos aktáknak harmadik személylyel való közlését, addig a hivatalos akták közlését büntetendő cselekménynek kell tekinteni, és igy az igazságszolgáltatásnak elébe nem vághat; igy nincs is joga a biróság eljárásába beavatkozni. Különben annyit mondhat, hogy sehol sincs nagyobb mérvü immunitási jog, mint nálunk.

Ujabb kilépés.

Budapest, január 22. (Ered. táv.) Sporzon Ernő képviselő tegnap bejelentette Podmaniczky Frigyes bárónak, hogy az egyházpolitikai javaslatok miatt kilép a pártból.

Üdvözlet Perczel Dezsőnek.

Budapest, január 22. (Ered. távirat.) Perczel Dezsőhöz ma a következő távirat érkezett:

„Méltóságod ellen Anderle kakasdi plébános által kolportált rágalom alaptalanságát igazoló nyilatkozata, úgy a házban mondott fölszólalása alkalmából Méltóságodat a völgységi jarás jegyzői kara szivből üdvözli.

Bassola Árpád, elnök."

Rosszalási szavazat.

Fiume, január 22. (Ered. távirat.) Tegnap a fiumei választók nagy értekezletet tartottak, melyben a választók a fiumei képviselő-testület mintájára, Batthyányi Tivadar grófnak a szabadelvü pártból való kilépése miatt rosszalásuknak adtak kifejezést.

Ováció Percel Dezsőnek.

Budapest, január 22. (A „Pécsi Ujság" eredeti tavirata.) A szabadelvü párt tegnapi értekezlete rendkivüli tüntetéssé fejlődött közvetve Wekerle mellett az által, hogy az értekezlet zajos éljenzések között *Percel* Dezsőnek férfias magatartásáért bizalmat és köszönetet szavazott, kiemelve, hogy öntudatos föllépése által az ellene intézett támadást visszautasitotta.

Milán király Belgrádban.

Budapest január 22. (Eredeti távirat.) Milán exkirály tegnap reggel fél 7 órakor Párisból az éjjeli személyvonattal ide érkezett és innét rövid tartózkodás után *Limics* követ kiséretében különvonaton folytatta utját Belgrád felé.

Belgrád, január 22. (Eredeti távirat.) A minisztertanács a késő éjjeli óráig tanácskozott befolyásos szerb radikális államférfiakkal a helyzet fölött. Tegnap délelőtt Gruics miniszterelnök *átnyujtotta a királynak a kabinet lemondását*, ezen lépést azzal indokolva, hogy Milán exkirály Belgradba érkezik. Sándor király a lemondásnak egyéb indokolását követelte, mit azonban Gruics megtagadott. A király biztositotta Gruicsot, hogy egyátalán nincs szándéka az alkotmányosság vagy a parlamenti ut mellőzésével cselekedni, hanem ellenkezőleg *édes atyjának jelenlététől várja a helyzet tisztulását.*

Belgrád, január 22. (Eredeti távirat.) 1½ órakor külön vonaton érkezett ide Milán exkirály. Sándor király örömtől izgatottan sietett apja elé; apa és fiu többszörösen ölelkeztek és csókolóztak. A vasuti állomáson mintegy 50 főből álló közönség várt, mely hangosan kiabálta: „Éljen Milán király"; Milán látszólag kellemetlenül érintve azzal válaszolt e tüntetésre: Éljen Sándor király. A városban teljes a nyugalom. A skuptsina a király kérésére elhalasztotta az üléseket.

Közgazdaság.

Bécs, január 22. (Eredeti távirat.) Az osztrák-magyar bank a kamatlábat 4½ százalékra szállitotta le.

LEGUJABB.

— **Letartóztatott körjegyző.** Pritz József a letartóztatott pécsváradi körjegyző kihallgatása szombat délután folytattatott. Mint jól értesült megyei körökből halljuk, Pritz minden tekintetben *töredelmes vallomást tett,* melyek az árvaszék több tisztviselőjét erősen kompromittálhatják. Már ma kétségtelennek látszik, hogy Pritz csalását nem motu proprio követte el, hanem arra az árvaszék egy tisztviselőjétől közvetitő utján, a ki szintén az árvaszék egyik alkalmazottja — szólittatott föl. Ha e vallomás igaznak bizonyul, az csak megerősiti azon már kifejezett hitünket, hogy az *árvaszéknél eddig kifizetett letétek ügye rögtön vizsgálat alá veendő.* Ez ügyben ma délután az árvaszéki közgyámot hallgatta ki a vizsgáló biró, mely kihallgatás lapunk zártakor még nem fejeztetett be.

Érdekes itélethirdetés. Berdin társainak, az orgazdaságban elmarasztalt Wohlrob Edéné és May Jánosné ügyében az itéletkihirdetés február 1-én lesz.

A váltóhamisitó karénekest. Mihacsek Vilmost az ügyész inditványára a pécsi törvényszék ma vád alá helyezte és a vizsgálati fogságot továbbra is fentartani rendelte. Az itélethirdetés február 5-én lesz.

Kiadótulajdonosok:
Feiler Mihály és **Lenkei Lajos.**
Pécsi lyceum könyvnyomda (Feiler Mihály) nyomása. 1894.